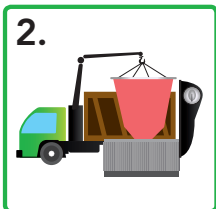

1.

Matavfallens väg tillbaka till naturen

Genom att samla in matavfall separat återvinns både energin och näringen. Genom att röta matavfallet kan vi utvinna både fordonsgas och växtnäring.

Matavfallet gör det även möjligt att successivt ersätta bensin, diesel och konstgödsel som transporteras långa vägar för att nå oss. Fordonsgasen och växtnäringen är däremot närproducerad. Matavfallet finns ju redan här!

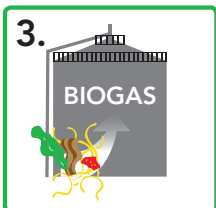
2.

1. Behållaren

Vik ihop och lämna papperspåsen i behållaren för matavfall.

2. Sopbilen

Miva tömmer behållaren med kranbil.

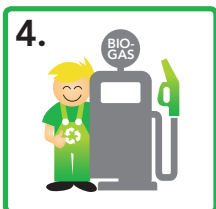
3.

3. Biogasanläggningen

Matavfallet mellanlagras på Må avfallsanläggning och transporteras sedan till en biogasanläggning i Härnösand för rotning i en syrefri miljö.

4. Biogas

Matavfallet blir biogas till fordon genom en teknik som nyttjar mikroorganismernas naturliga förmåga att omvandla organiskt avfall till förnybar energi.

4.

5. Gödsel

Resterna blir gödsel till åkermark.

Läs mer om matavfallens miljönytta på www.miva.se/matavfall.

5.

FRÅGOR?

På vår webbplats miva.se/matavfall finns svar på de vanligaste frågorna tillsammans med korta filmer om hur det går till att sortera matavfall. Du är såklart även välkommen att kontakta vår kundservice. Kontaktuppgifter hittar du här nedanför.

Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB, Ågrenshuset december 2018

TIPS OCH RÅD

Så sorterar du matavfall i flerfamiljshus

Det är lätt
att göra rätt!
Låt mig visa!

Kundservice: 0660-330 400, info@miva.se

Öppettider: måndag–fredag 9.00–15.00, lunch 11.30–12.30

Felanmälan: 0660-330 330

Växel: 0660-330 300

Webbplats: www.miva.se

Besöksadress: Sjögatan 4A, Örnsköldsvik

En del av ÖRNSKÖLDSVIKS KOMMUNKONCERN

miva

www.miva.se/matavfall

miva
Lätt att göra rätt

HEJ!

Att ta och ge tillbaka till jorden är viktigt för att vi ska kunna uppnå ett hållbart samhälle och att sortera ut sitt matavfall separat är ett steg i rätt riktning. Din fastighetsägare har gjort det kloka valet och inom kort kommer du och dina grannar att få bekanta er med den bruna påsen för matavfall. Låt oss ge en kort bakgrund till varför vi ska sortera matavfallet separat och berätta hur det kommer att gå till.

Så sorterar du matavfall

Börja med att skruva fast påshållaren på insidan av skåpsdörren eller placera den på annan lämplig plats. Det är viktigt att använda påshållaren för att luft ska kunna cirkulera runt påsen. Hållaren kan maskindiskas.

Påshållaren och det ventilerade kärlet gör att avfallet avfuktas, vilket minskar risken för att avfallet börjar ruttna och lukta illa. Att luft kan cirkulera runt påsen gör också att den håller mycket bra.

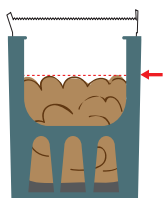
1. PLATTA UT

Vik ut påsen och platta till den i botten. Placera den i påshållaren.

2. SKRAPA NER

Lägg matavfallet i påsen. Låt blöta matrester och skal rinna av i vasken innan du lägger det i påsen. Använd slaskskrapan.

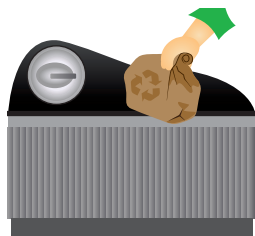
Fyll påsen max upp till den streckade linjen på insidan av påsen.

Byt påse ofta även om den inte är full – minst var tredje dag!

3. VIK IHOP

Vik ihop påsen och lämna den i behållaren för matavfall.

KLART!

Tack för ditt bidrag till ett hållbart samhälle.

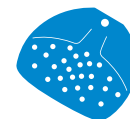
SLUT PÅ PÅSAR ELLER ANDRA PROBLEM?

Kontakta din hyresvärd eller bostadsrättsförening om det blir slut papperspåsar i din fastighet eller om det uppstår problem eller frågor kring djupbehållarna.

Det här behöver du

När din fastighet valt att börja sortera matavfallet separat så får varje hushåll den utrustning som behövs:

- **Särskilda papperspåsar**, som finns att hämta gratis i din fastighet.
- **Påshållare**, som du lämpligen placerar i ditt diskbänkskåp.
- **Slaskskrapa**, som du använder för att enkelt ta upp matavfall ur vasken.

Det här är matavfall

Matavfall är sådant som blir över då du lagar mat eller har ätit. I den gröna rutan nedan framgår vad som ska kastas i behållaren för matavfall.

För att matavfallet ska bli torrare och papperspåsen mer hållbar kan du utan problem även blanda i tidningspapper, hushållspapper, vita/oblekta servetter eller rivna äggkartonger.

RÄTT!

- Matrester (tillagade eller råa)
- Bröd, kex, kakor och bullar
- Grönsaker, rotfrukter och frukt
- Kaffesump och kaffefilter
- Tesump och tepåsar
- Ris, mjöl och pasta
- Ägg och äggskal
- Skal från skaldjur
- Mindre ben från kött, fisk och fågel
- Popcorn, godis och choklad
- Blommor och blad (inte jord)

TIPS OCH RÅD

- Använd påshållaren som du fått. Den ventilerar påsen och gör att avfallet avfuktas.
- Använd de papperspåsar som tillhandahålls. Matavfallet får inte läggas i en vanlig plastpåse då det stör röttningsprocessen i biogasanläggningen.
- Använd inte papperspåsen i slutna behållare eller helt plant underlag.
- Låt matavfallet rinna av i vasken innan du lägger det i påsen. Använd slaskskrapan.
- Lägg gärna lite använt hushållspapper eller vita/oblekta servetter i papperspåsen. Det suger upp vätska och hjälper till att hålla påsen torr.
- Är avfallet mycket blött kan du använda dubbla papperspåsar eller lägga en tidningssida i botten på påsen.
- Fyll aldrig påsen ända upp utan lämna lite plats så att du kan vika ihop och försluta påsen ordentligt.
- Byt påse ofta även om den inte är full – minst var tredje dag! Släng påsen i behållaren för matavfall om du reser bort mer än två dagar.

FEL!

- Tobak – fimpar och snus
- Tuggummi
- Mjuk plast/plastfolie
- Jord, lera, sand och grus
- Kattsand
- Blöjor
- Bindor och tamponger
- Textilier
- Dammsugarpåsar
- Grillkol och aska

